

Việt Nam cần có những người hiểu biết, cần có chuyên gia, cần có đội ngũ để làm hạt nhân

*Khu vực lò phản ứng số 3 Fukushima ngày 21/3/11. Số các nhà máy hạt nhân tại đây
của Việt Nam phải xét lại chính sách phát triển điện nguyên tử.
Reuters*

□

Sau thảm họa hạt nhân Fukushima, Nhật Bản, do mối lo ngại của công luận về sự an toàn của các nhà máy điện hạt nhân, một số nước Đông Nam Á đã xét lại các dự án nhà máy này.

Thái Lan đã đình chỉ vĩnh viễn kế hoạch xây 5 nhà máy điện hạt nhân trước năm 2025.

Việt Nam chia sẻ kinh nghiệm quản lý nhà máy hạt nhân

Tác Giả: Thanh Pháng

Thứ Hai, 14 Tháng 11 Năm 2011 11:23

Malaysia, quốc gia đầu tiên xây nhà máy hạt nhân đầu tiên trong năm 2021 nay cũng do đó, tiếp tục tiếp nhận Indonesia, cũng có kế hoạch xây 4 nhà máy điện hạt nhân trong năm 2025.

Singapore thì được biết rằng thông tin rằng, hiện giờ chính phủ quy định nghiêm ngặt hành nghiệp của khu vực này vì vậy sẽ đóng cửa nguyên tử.

Chỉ có riêng Việt Nam là vẫn không thay đổi lập trường, nhất quyết thực hiện kế hoạch xây dựng tiếp tục điện 8 nhà máy điện hạt nhân và nhất yếu là sẽ trở thành quốc gia Đông Nam Á đầu tiên có điện hạt nhân.

Nhà máy đầu tiên sẽ do Nga xây dựng và theo dõi tiến độ đi vào hoạt động vào năm 2020. Nhà máy thứ hai sẽ sẽ đóng công nghệ của Nhật Bản.

Nhân chuyến viếng thăm Nhật Bản của thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng cuối tháng 10 vừa qua, hai nước đã nhất trí quy định chính phủ Việt Nam chọn Nhật Bản là đối tác xây dựng hai lò phản ứng hạt nhân tại nhà máy điện hạt nhân số 2 tại Ninh Thuận.

Trong bản thông cáo chung sau cuộc hội đàm giữa hai thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng và Yoshihiko Noda, phía Nhật đã cam kết sẽ cung cấp cho Việt Nam “những công nghệ bảo đảm mức an toàn hạt nhân cao nhất thế giới”.

Chỉ biết là chúng ta nào sẽ khởi công xây dựng nhà máy số 2 này, nhưng chắc gì Việt Nam đã quy định chính phủ sẽ tăng cường hợp tác với Hàn Quốc và việc xây dựng nhà máy điện hạt nhân thứ ba, cũng bao gồm 2 lò phản ứng.

Nhưng trong khi đó, đối với những chuyên gia hạt nhân như giáo sư Phạm Duy Hiền, nguyên Viện trưởng Viện nguyên tử Đà Lạt, Việt Nam chia sẻ để hiểu hơn về nhân lực, trình độ, cơ sở hạ tầng để có thể quản lý nhà máy điện hạt nhân như thế.

Theo giáo sư Phạm Duy Hiền, trước khi làm điện hạt nhân, là ra Việt Nam nên tập trung vào việc tiếp tục nâng cao năng lực, sẽ đóng góp nâng cao hiểu biết và phát triển các loại năng lực tái tạo.

Sau đây mời quý vị theo dõi bài phỏng vấn:

RFI : Thưa giáo sư, nhân chuyến đi Nhật Bản vừa qua của thầy tiến sĩ Nguyễn Tiến Dũng, hai nước đã ký kết đồng ý là Nhật Bản sẽ giúp Việt Nam xây dựng nhà máy điện hạt nhân thế hệ hai và phía Nhật Bản cũng cam kết sẽ cung cấp cho Việt Nam công nghệ hạt nhân « an toàn nhất thế giới », cho dù bên thân nước Nhật vừa gặp sự cố ở Fukushima. Liệu cam kết đó có thật sự trấn an các chuyên gia hạt nhân như giáo sư hay không ?

Giáo sư Phạm Duy Hiên : Tôi không hào hứng lắm khi nghe thông tin như anh vừa nói. Vì sao ?

Thứ nhất, phía Nhật báo rằng họ cung cấp cho ta công nghệ hiện đại nhất, an toàn nhất, thì khái niệm này nói chung rất là mơ hồ .

Thứ hai là nó không thích hợp gì với điều kiện của Việt Nam. Việt Nam chưa đủ điều kiện để tiếp thu bất cứ công nghệ nào. Tuyên bố đó là công nghệ an toàn nhất là điều mà các nhà chuyên môn không thể chấp nhận được.

Nước Nhật đã báo thảm họa Fukushima mà cost họ gánh chịu rất lớn. Trong thời gian vừa qua cũng đã có hai thầy tiến sĩ tuyên bố rằng tiến sĩ lại sẽ không phải thu hút vào năng lượng hạt nhân nữa.

Nghe tôi đặt câu hỏi là nước Nhật sẽ tiếp tục đầu tư nữa hay không, sao lại xuất hiện năng lượng hạt nhân sang các nước khác ? Đó là điều không lô gích chút nào cả . Tại sao người Nhật không chấp nhận năng lượng hạt nhân, mà họ lại đầu tư năng lượng đó sang nước khác ? Tôi thấy điều đó không đáng hoang tưởng chút nào.

Tất nhiên là Việt Nam cũng có những lưu ý kiến cho rằng là chúng ta sẽ có công nghệ an toàn nhất. Nhưng, như tôi nói ở trên, thế nào là an toàn nhất ?

Chưa có gì có thể ký kết đồng ý chuyên nghiệp cả . Trên thế giới, tại sao lại Đức người ta báo hạt nhân, trong khi Pháp vẫn làm hạt nhân. Gần đây nhất, Bỉ cũng vừa tuyên bố sẽ báo hạt nhân. Mọi nước có năng lực hoàn toàn cả về nó và Việt Nam không gánh chịu gì với những nước đó cả .

Thứ nhất, Việt Nam chưa có những người hiểu biết, chưa có chuyên gia, chưa có đội ngũ để làm hạt nhân. Họ thiếu kinh nghiệm, quản lý về an toàn, pháp lý cũng chưa đủ điều kiện để làm bất cứ công nghệ nào. Chúng ta làm nhà máy thế nhất, với sự trợ giúp của Nga và nhà máy này sẽ có hai lò phản ứng, nhưng bây giờ lò đầu tiên vẫn chưa bắt đầu và đội ngũ nhân lực cũng chưa đâu

vào đầu.

Thì thì đến lò thì hai, ai sẽ làm? Ngái Việt Nam làm hay tất cả sẽ do ngái nác ngoài làm? Tôi thấy chính phủ vẫn chia có kế hoạch rõ ràng. Rồi đây sẽ có đàm phán với những nác khác để làm những lò phản ứng khác nữa.

Thì hai, vì các chủ nhân đầu tư không chỉ đến thu tiền là vẫn để chính trị, mà còn phải tính đến vấn đề công nghệ. Việt Nam, đầu tư nhân lực không có, các sẽ hết công nghệ không có. Bây giờ dùng công nghệ của Nga, rồi dùng công nghệ của Nhật, vài hôm biết đâu lại dùng tới công nghệ của một nác khác nữa. Lúc đó công nghệ của chúng ta làm sao có thể trở lại ra để mà tiếp thu hết, nếu chúng ta thấy sẽ muốn làm cho những công nghệ đó.

Còn một điểm nữa, đó là tiền bạc của chúng ta cũng không đủ. Theo báo chí thì hai lò của Nhật thì sẽ là khoảng 13 tỷ đôla, trong khi vào lúc đưa ra Quốc hội cách đây một năm, ngái ta chỉ dự trù khoảng 5 tỷ rưỡi đôla. Bây giờ đã lên tới 13 tỷ và sau này không biết có còn tăng lên nữa hay không.

RFI: Thưa giáo sư Phạm Duy Hiền, Việt Nam không chỉ dự trù xây 2 nhà máy hạt nhân, mà sẽ xây đến 8 nhà máy, với lý do là nhu cầu đáp ứng nhu cầu tiêu thụ năng lượng ngày càng tăng theo đà phát triển kinh tế. Theo giáo sư thì Việt Nam có cần đến 8 nhà máy hạt nhân hay không?

Giáo sư Phạm Duy Hiền: Tôi cho là không cần. Việt Nam hiện quá lãng phí năng lượng và không chú ý gì tới quy trình vận hành sẽ dùng năng lượng thì ưu tiên ưu tiên, mà cần nghĩ đến chuyển từ dầu thì làm được.

Tôi có thể cam đoan điều này, mà sau này những ngái sẽ thấy rõ: nếu đến những năm 2020-2030 mà Việt Nam tiếp tục sẽ dùng năng lượng vẫn tiếp tục để như hiện nay và sẽ dùng một cách vô hiệu quả như thì nền kinh tế đó sẽ gặp bất lợi. Và tất nhiên là sẽ không có đủ tiền để làm. Riêng hai lò của Nhật đã là 13 tỷ đôla rồi, lấy tiền đâu ra mà làm đến 16 lò?

Việt Nam phải nghĩ đến những nguồn năng lượng khác, đến chuyển từ tiết kiệm năng lượng và sẽ dùng năng lượng có hiệu quả.

Hiện nay, tiếp tục tăng đầu tư năng lực và cao hơn gấp đôi tiếp tục để tăng GDP. Cho nên tôi không hiểu cách hoạch định là như thế nào và làm sao lại có chuyển từ như thế. Những trung tâm vẫn vẫn là chúng ta không để sự cạnh tranh hóa tất cả những công nghệ đó. Chính sách đó sẽ đến đến những công nghệ rồi thì không tốt. Cần phải cân nhắc lợi ích, chứ không thể cứ thế mà làm. Làm đến hạt nhân khác với việc xây một nhà máy bình thường.

Việc xảy ra ở Fukushima ai cũng thấy rõ rồi. Không thể không nghĩ đến những bài học từ

Fukushima, cho dù nác nào cũng háa sá cung cáp cho Việt Nam công nghệ tiên tiến nhát.

Tát cá đáu phá thuác vá phía Việt Nam : nhân lác cháa đá, tá chác cháa thích háp. Nháng tại nán giao thông, nháng ván đá vá sinh thác phám cháng tá là trình đá cáa chúng ta cháa quán lý đá cá nhà máy đán hát nhán, mà lái là quán lý cá chác lá phán áng.

Cũng cán phái xem xét lái nháng đái tác ván cam kát sá cung cáp công nghệ hát nhán an toàn nhát, bái vá đán hát nhán phá thuác vào văn hóa an toàn. Việt Nam cháa có văn hóa an toàn công nghiáp nói chung, còn nác ngoài cũng có ván đá vá văn hóa an toàn, cho nên mái tuyên bá nháng câu ngáo mán nhá thá. Nháng vá Tchernobyl hay Fukushima cho tháy là ván cháa có văn hóa an toàn á nháng náớc đá.

Cá thá trong vá Fukushima, táp đoàn Tepco, mà cũng sá giúp Việt Nam xây nhà máy hát nhán, đá đáu giám mái thá. Rái trong chính phá Nhát cũng có nháng ngá đái cáu kát vá i táp đoàn này. Nháng chuyán đá báo chí Nhát đã nêu lên rát rõ. Và cái đáy là rát nguy hiám. Náu há đem cái tác phong làm viác nhá thá, cái văn hóa nhá thá sang Việt Nam, thì tôi không biát háu quá sá nhá thá nào.

Cho nên á đây cán phái xem lái ván đá mát cách rát nghiêm chánh. Tôi ván cho ráng cán phái lái lái 10 năm náa, ká cá nhà máy do Nga xây đáng, vì ta cháa đá đáu kián đá làm.

Bây giá thì đã lá rái, cũng phái bát đáu làm mát cái gì đá đó, nháng không thá làm mát lúc nhiáu cái nhà máy nhá thá, lác láng á đáu ra mà làm và trình đá thì cháa có.

RFI : Năng láng hát nhán rõ ràng có nháng hán chá vá mát an toàn, cho nên cũng phái nghĩ đán viác phát trián các năng láng tái táo. Nháng phát trián năng láng tái táo có quá tán kém so vá i láng năng láng táo ra ?

Giáo sá Phám Duy Hián : Rát may là gán đây á trong nác viác này đã đá cá đáy mánh. Tôi cũng tham gia nhiáu dián đàn trên máng và đi nói chuyán các nái vá i các em sinh viên thì tôi tháy là sá hào háng vá năng láng tái táo đang lên rát cao và tôi tin là có thá làm đá cá.

Hián giá sá nhà máy đán gió đá cá đáng ký đã có khá nhiáu và chính phá cũng có nháng chính sách khuyán khích chuyán này. Mát sá ngá đái nghĩ ráng chuyán này cháng đáng là bao nhiêu cá. Nháng tôi nghĩ là cũng nên mánh đán làm chuyán này. Nhát là náu nác Nhát cũng chuán bá bá đán năng láng hát nhán, chuyán sang năng láng tái và nhiáu nác khác cũng làm nhá váy thì đán đán giá cáa năng láng này sá rá hán và có thá cháp nhán đá cá.

Hián nay mác dù là sá hào háng trong xã hái vá năng láng tái táo đang lên rát cao trong thái gian gán đây á Việt Nam, nháng nó ván cháa trá thành mát cao trào lán đá thu hút các ngành công nghiáp. Háng vá nháng năng láng tái táo thì an toàn hán, ngá đái dân đá lo hán.

Bây giờ có tính là 2 lò phản ứng 2000 megawatt của Nhật là 13 tỷ đôla. Nếu bỏ 13 tỷ đôla để làm năng lượng tái tạo (trước mắt là năng lượng gió thôi, vì năng lượng Mặt trời còn khó), thì chúng ta cũng làm được rất nhiều. Cho nên cần phải cân nhắc kỹ và theo tôi không nên coi thường khả năng làm năng lượng tái tạo của Việt Nam và trên thế giới nói chung.

Cả Trung Quốc và nhiều nước khác đang làm rất mạnh, còn Việt Nam mình cần nghĩ là làm một nhà máy hạt nhân cho nó tiến, một lúc sẽ sản xuất được hàng ngàn megawatt. Đó là cách duy nhất không còn phù hợp, trong khi xu thế chung trên thế giới là ngày càng bớt phụ thuộc vào năng lượng hạt nhân.

RFI : Ngoài ngành năng lượng tái tạo, Việt Nam có nên đẩy mạnh phát triển thủy điện nhỏ là gì và pháp thay thế cho hạt nhân ?

Giáo sư Phạm Duy Hiên : Thủy điện ở Việt Nam cũng đã gần đến mức bão hòa và cũng không còn nhiều nữa. Các đập thủy điện cũng tàn phá môi trường. Trong những năm gần đây ở Tây Nguyên đã xảy ra những vụ lũ lụt, lũ quét. Một phần đó cũng là hậu quả của việc chúng ta đã xây dựng đập thủy điện không đúng quy hoạch về môi trường.

Theo tôi, một hướng là thế nhiệt, phải tiết kiệm và sử dụng hiệu quả năng lượng. Dù lượng ở Việt Nam vẫn còn rất lớn và Nhà nước cần quy hoạch làm việc này để giảm thiểu tăng điện năng tiêu thụ. Cần khuyến khích các nhà sản xuất năng lượng, chứ cũng cần đòi hỏi gì cao. Hiện giờ tiêu thụ tăng của mình cao gấp đôi các nước chung quanh, vậy thì cần làm cho nó bớt các nước đó đi.

Thì hai phải đẩy mạnh phát triển năng lượng tái tạo, trước hết là năng lượng gió, mà hiện cần đầu tư khai thác nhiều.

Tất nhiên là giá thành của năng lượng này vẫn còn cao, nhưng có thể chọn gì và pháp là nâng giá điện lên cho bớt và mức của thế giới. Khi đẩy giá điện lên thì người dân cũng phải lo tiết kiệm điện, chứ không tiếp tục dùng bất kỳ bất kỳ.

Thì ba mình nghĩ đến những nguồn năng lượng khác. Hiện nay, đối với ta để chuyển hướng vẫn là những nguồn năng lượng cũ, ví dụ như than hoặc dầu. Than và dầu ta đều có. Dầu nước có nhiều thì cũng không phải mất một cái nào đó thôi, còn hơn là làm điện hạt nhân, phải nhập toàn bộ, vì ta cũng có gì. Sử dụng những năng lượng đó thì dĩ nhiên nhân lực của chúng ta cũng sẵn sàng rồi, chứ không cần phải chuyển đổi kỹ thuật. Giá thành thì cũng vẫn còn rẻ.

Gần đây, trong một cuộc giao lưu với sinh viên, tôi có đề nghị là Việt Nam nên ra một Sách trắng về năng lượng, để biết là về điện năng. Trong quyển sách trắng đó sẽ nói rất rõ những gì mà chúng ta bàn về rồi, cân nhắc, xem xét và chọn lựa những con đường tiếp theo hướng cho Việt

Viết Nam chưa đi học năng lượng nhà máy hạt nhân

Tên: Thanh Phan

Thị trấn Hai, 14 Tháng 11 Năm 2011 11:23

Nam. Không thể nghĩ rằng đã quyết định nghỉ năm nay rồi thì cứ thế mà làm. Cách duy nhất bây giờ không hợp nữa.

Kính thưa Viết Nam cũng đang ngày càng khó khăn, mặt cân bằng, tăng trưởng không có bao nhiêu, lạm phát thì rất cao. Đó là hệ quả việc không tính toán hàng đầu.

Hiện đây chính phủ nói rằng việc tái cấu trúc công, nhưng qua việc làm đi hạt nhân thì tôi thấy là thực chất chính phủ chưa đi theo con đường đó. Nếu thực sự đi theo con đường đó thì phải đem vấn đề ra mổ xẻ phân tích tìm ra giải pháp tiếp theo.

RFI : Xin cảm ơn giáo sư Phạm Duy Hiền.